

Hvilke holdninger til fremmed kultur formidler misjonsinformasjonen?

Følgende punkter ble utarbeidet av en arbeidsgruppe under en konsultasjon om informasjon, arrangert av Norsk misjonsråd og NORAD på Gran på Hadeland i oktober 1978:

1. Kultur er ikke statisk, stillestående. Kulturen er dynamisk, den er alltid i forandring. Noen elementer går til grunne, mens andre kommer til. Det skjer alltid både en oppløsning og en oppskapning. Alle kulturimpulser er imidlertid ikke like sterke.
2. Evangeliet innebærer også en kulturkritikk både negativt og positivt. Det er sider ved kulturen som ikke kan godtas ut fra evangeliet. Eks.: Utsetting av småbarn, ritualmord, m.m. Men samtidig er det viktige deler av den lokale kultur som må oppvurderes også ut fra evangeliet. Eks.: Fellesskap, omsorg m.m.
3. Misjonærer og andre som kommer til en annen kultur påvirker denne passivt og ofte ubevisst ved sitt nærvær, sine vaner, sine klær, de gjenstander vedkommende omgir seg med m.m. Han/hun påvirker også aktivt gjennom forkynnelsen. Misjon er en kulturforandrer. Den skaper holdninger. Positivt vil vi fremheve misjonærenes kulturbevarende innsats ved at de har tatt vare på de lokale språk.
4. Ikke bare misjonærer, men også u-hjelpere, eksperter og andre påvirker kulturen, ofte i en langt større grad enn misjonærene. Vi innser at misjonærer har begått mange feil gjennom tidene, men vi vil ikke dømme mennesker som hørte til en annen tid. Men hvilke holdninger skaper dagens u-hjelpere med sine materielle målsetninger?
5. Misjonsarbeidet støter alltid på et «oversettelsesproblem». Det gjelder å «oversette» evangeliet i en annen sammenheng på en

slik måte at en på den ene siden ikke forandrer innholdet i budskapet og på den andre siden ikke øver vold mot det verdifulle som finnes i den lokale kulturen. Det gjelder f.eks. former, riter, musikk og andre tradisjoner.

6. Misjonærer og andre som formidler informasjon i vårt land skaper også holdninger. Det er lettere å synes synd på et annet menneske enn å synes om det. F.eks. er det mange som gjerne gir penger for å hjelpe mennesker i andre land samtidig som de ikke vil se en «fremmedarbeider» i sitt eget hus. Vi må være på vakt mot en holdning som bare søker tilfredsstillelse av vårt velledighetsbehov.
7. Vår informasjon kan også lett bli farget av at vi skal samle inn penger. Et alternativt motiv til veldedighet kan være å appellere til barmhjertighet, rettferdighet, solidaritet. En kan også si det som Paulus i Romerbrevet: «Vi står i gjeld». «For intet har dere fått det, og for intet skal dere gi det».
8. Vår språkbruk hører ofte til i det forrige århundre. Vi taler om «våre misjonsmarker», «våre kirker», «primitive hedninger» osv. Vi må ta konsekvensen av at vi idag samarbeider med selvstendige stedegne kirker over hele jorden. Vi må skape en global holdning her hos oss. Misjon er ikke først og fremst en bevegelse fra Vesten til verden, men alltid en bevegelse fra kirken til verden alle steder og til alle tider. Unge kirker er idag selv aktivt engasjert i misjonsarbeidet. Det ville være ønskelig at alle som skal informere fikk anledning til å gå på kurs for å bli mer bevisste overfor den aktuelle situasjon i dagens misjonsarbeid.
9. Vi må ikke være redde for selvkritikk. Hva er moderne heden-skap i våre egne sammenhenger? Hva er synkretisme i vår materielle kultur? Når det gjelder fattig-rik-problemet, må vi understreke at fattigdom er den ene siden av mynten, mens overflod er den andre. Utvikling er nødvendig også her hos oss.

10. Vi må også oppvurdere de verdier som finnes i andre kulturer. Vi må formidle den rikdom andre folk har i sin store sans for fellesskap, helhetsoppfattelse av tilværelsen og åndelig nytenkning og nyskapning. Vi i Vestens kirker har noe å lære av kirkerne i Afrika, Asia og Latin-Amerika. Vi hører alle sammen med i det globale fellesskapet. Vi har alle noe å gi og noe å få. Vi er alle ett i Kristus.